

دیپلماسی قفقازی ایران

مصاحبه با منوچهر متکی

سرویس گرجستان/خبرگزاری آران

مصاحبه ایرنا با منوچهر متکی

وزیر امور خارجه ایران با تاکید بر این نکته که رد پای رژیم صهیونیستی و آمریکا در بحران گرجستان دیده می‌شود از کشورهای منطقه خواست که در این زمینه هوشیار باشند.

اشاره: مشخص نیست که اصطلاح دیپلماسی قفقازی ایران را نخستین بار چه کسی بکار برد اما دیپلمات‌ها بر این نظرند که این اصطلاح پس از تحرکات اخیر دستگاه دیپلماسی ایران در منطقه قفقاز، توسط رسانه‌ها باب شده است.

به هر حال آخرین حلقه از تحرك دیپلماسی قفقازی ایران، هفته گذشته با سفر منوچهر متکی وزیر امور خارجه به تفلیس پایتخت گرجستان، تکمیل شد.

رئیس دستگاه دیپلماسی ایران پیش از سفر به تفلیس، در این زمینه با مقامات روسی، آذری، ارمنی و همچنین برخی مقامات اروپایی از جمله آلمانی، به رایزنی پرداخته بود.

تحرك دیپلماسی ایران نشان داد که جمهوری اسلامی ایران نه تنها به عنوان يك ابرقدرت در منطقه خاورمیانه بلکه به عنوان قدرتی فرا منطقه‌ای از ظرفیت و نفوذی برخوردار است که می‌تواند نقش فعال و سازنده‌ای در حل بحران‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای بازی کند.

**** آقای متکی! شما در پاسخ به سوالی تاکید کرده‌اید که تهران در پی میانجیگری میان تفلیس و مسکو نیست، آیا ایران طرح خاصی برای تامین امنیت و ثبات در منطقه قفقاز دارد؟**

- متکی: من به آن سوال پاسخ فنی دادم؟ میانجیگری زمانی مطرح است که طرفین از طرف ثالث بخواهند که میانشان میانجیگری کند ولی در این خصوص، چنین اتفاقی نیافتاده است.

تحرك دیپلماسی ایران در قفقاز برای پیگیری موضوع و نه برای میانجیگری بود

**** آیا تهران طرح خاصی برای ثبات منطقه قفقاز دارد؟**

- متکی: اسمش را طرح خاص نگذاریم. يك جمع بندی یا يك مکانیزم خاص را حاصل این رایزنی‌ها می‌دانیم؟ نه اینکه این رایزنی‌ها بر اساس يك طرح خاص باشد. در حال حاضر طرح خاصی نداریم. جمع بندی، ماحصل رایزنی‌های ماست

**** رایزنی‌های تهران چه هدفی را دنبال می‌کند؟**

- متکی: با مقامات کشورهای مختلفی از جمله روسیه، آذربایجان، ارمنستان، آلمان و گرجستان گفت و گو کرده و توضیح دادیم که اقدام ما برای شکل‌گیری يك رایزنی است؟ این رایزنی‌ها می‌تواند به مکانیزمی منجر شود که از درون آن همکاری منطقه‌ای تعریف شود.

سرفصل این همکاری منطقه‌ای، باز، فصل دیگری از این رایزنی‌ها ست.

هر کشوری ممکن است ایده یا سرفصلی را برای این همکاری مطرح کند که از مجموع آن يك ایده جامع برای همکاری‌های منطقه‌ای استخراج شود.

در صورت موفقیت این کار جمعی در ادامه این رایزنی‌ها و دست یافتن به سرفصل‌های همکاری، مستقیم و غیر مستقیم به ثبات و امنیت منطقه کمک کرده ایم.

**** به طور مشخص برای حل بحران گرجستان چه باید کرد؟**

- متکی: لازمه ثبات در منطقه این است که ببینیم راه برون رفت از این بحران چیست.

در بررسی‌های انجام شده به نکاتی می‌رسیم مبنی بر اینکه چگونه و چرا این بحران ایجاد شد.

به نظر ما این آسیب شناسی باید ادامه یابد و مشخص شود که عوامل و عناصر بحران چه بوده است.

**** شما چه فکری می‌کنید؟**

- متکی: این بحران بر يك رویکرد نظامی مبتنی بود که این نخستین گام غلط در نگاه به موضوع بود. رویکرد نظامی حتما رویکرد درستی نیست.

نکته دیگر این است که بحران ایجاد شده باید مدیریت شود و راهکار آن نیز مبتنی بر دیپلماسی و از طریق مسالمت آمیز و گفت و گو است.

**** آیا رد پای عناصر خارجی هم در بحران دیده می‌شود؟**

- متکی: یکی از نکاتی که در شروع و ادامه بحران اخیر مطرح است، عنصر خارجی است.

ما از مدتها قبل، رد پای عوامل خارجی را در آغاز این بحران ، در منطقه مشاهده می‌کنیم. کسانی که در خارج منطقه ، از این بحران منتفع می‌شوند به آماده‌سازی شرایط برای بحران، کمک کردند. به نظر ما این عوامل خارجی باید شناسایی شوند.

**** به طور مشخص این رد پا به کجا می‌رسد؟**

- متکی : رد پای رژیم صهیونیستی به وضوح در این بحران دیده می‌شود؟ چه در حوزه نظامی و چه طراحی قبل از آن. توجه به این نکته هشدار مهمی برای کشورهای منطقه است زیرا اقدام رژیم صهیونیستی در منطقه، نه يك تاکتیک بلکه يك استراتژی است. هم اکنون رد پای رژیم صهیونیستی را در تحریکات و زمینه‌سازی برای چنین بحران‌هایی را در دیگر کشورهای منطقه هم می‌بینیم لذا برای کشورهای منطقه ، این يك نکته کلیدی و مهم است.

**** رد پای قدرتهای بزرگ قابل شناسایی نیست؟**

- متکی : رد پای برخی بازیگران بزرگ نیز در این بحران دیده می‌شود. آمریکایی‌ها در رقابت‌های منطقه‌ای بدنبال شروع دوباره جنگ ستارگان یعنی استقرار سپر موشکی هستند. این يك مقدمه‌ای بود که کار یکسال و اندی در دستور برنامه شان را با يك صحنه‌سازی و ایجاد بحران ، عملیاتی کنند. روز دوم شروع بحران گرجستان ، آمریکا و لهستان توافقنامه مربوط به استقرار سپر موشکی را امضا کردند. آیا این اقدام ، اقدام متقابلی را به همراه خواهد داشت؟ این موضوعی است که در دست بررسی است. پایان پیام.